

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoE/249/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213210122
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4213210122.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v exekučnej veci oprávneného: PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom Astrová 2/A, Bratislava, IČO: 45 869 464, zastúpený: verita, s.r.o., so sídlom Karpatská 18, Bratislava, IČO: 35 940 875, proti povinnému: F. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. X/XX, S., o vymoženie sumy 3.000,00 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 10Er/736/2013-26 zo dňa 11. júla 2013, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Komárno, ako súd prvého stupňa, zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Ing. Jána Gaspera, PhD., Exekútorový úrad Rimavská Sobota, Kálmána Mikszatha 268, zo dňa 29.04.2013, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod sp. zn. 10Er/736/2013, Ex 595/13. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 35, § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rozhodcovskom konaní“), § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 39, § 52 ods. 1 až ods. 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že návrhom zo dňa 14.04.2013 oprávnený sa domáhal u súdneho exekútora JUDr. Ing. Jána Gaspera, PhD. vykonania exekúcie na vymoženie svojej pohľadávky vo výške 3.000,00 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIÁČNÁ, a.s., vedený pod sp. zn. IDC12100509 zo dňa 09.12.2011. Dňa 07.05.2013 súdny exekútor doručil súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s prílohami. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2011 zo dňa 13.10.2011, sp. zn. 6Cdo/143/2011 zo dňa 18.01.2012 súd prvého stupňa skúmal, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy, ktorá môže mať formu osobitnej písomnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Za tým účelom súd preskúmal aj úverovú zmluvu č. 6006786509 zo dňa 23.03.2009 ako aj všeobecné obchodné podmienky Poštovej banky, a.s., kde v článku 10. v bode 10.2.2 je obsiahnutá rozhodcovská doložka, ohľadom ktorej bol toho názoru, že túto nie je možné považovať za platnú rozhodcovskú doložku, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým úverovým podmienkam, teda aj rozhodcovskému konaniu. Ďalej uviedol, že podpis na úverovej zmluve nemožno považovať

zároveň aj za prejav súhlasu s rozhodcovskou doložkou, na jej platnosť je nevyhnutné jej individuálne dojednanie a individuálny prejav vôle účastníkov zmluvného vzťahu podpisom, ktorý v tomto prípade nebol dodržaný. Povinný sa tak bez vlastnej vôle a možnosti pričinenia vzdal vopred svojich práv čo je v rozpore s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Záverom uviedol, že ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. S poukazom na uvedené zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uviedol, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a účastníkovi konania - oprávnenému sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Vzhľadom k tomu, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu, bol toho názoru, že účinky rozhodcovského rozsudku majú ten dôsledok, že exekučný súd musí s takýmto rozsudkom nakladať rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. V opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne uplatnil rozdielny procesný postup. Konkrétne to podľa neho znamenalo, že rozsudkom rozhodcovského súdu je exekučný súd viazaný rovnako, ako je viazaný rozsudkom všeobecného súdu. Vyplýva to z § 159 ods. 2 OSP, v zmysle ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány, čo platí aj v prípade, ak ide o rozsudok rozhodcovského orgánu. Mal za to, že v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) rozsudku všeobecného súdu, ani rozsudku rozhodcovského súdu. Dodal, že exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom, a to ani v prípade pasívneho správania účastníka v konaní, v ktorom bol exekučný titul vydaný, nemôže exekučný súd naprávať prípadne chyby a nedostatky exekučného titulu. Konštatoval, že z ust. § 45 ods. 1 písm. c) zák. č. 244/2002 Z. z. vyplýva, že rozpor s dobrými mravmi je viazaný na plnenie a nie iba na to, či samotná zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku; nie každá skutočnosť hodnotená ako neprijateľná podmienka spôsobuje aj rozpor plnenia s dobrými mravmi. Rozhodujúce podľa neho bude len to, či plnenie, ktoré má byť vykonané odporuje alebo neodporuje dobrým mravom; len tento zákonný dôvod umožňuje zastaviť exekučné konania. Poukázal tiež na to, že úverová zmluva, ktorej plnenie je predmetom konania, predstavuje štandardnú úverovú zmluvu, ktorou bol poskytnutý úver bankou, ktorá bola zriadená a pôsobí v Slovenskej republike v súlade s ustanoveniami zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska, teda nejde o žiadny nebankový subjekt mimo dohľadu národnej banky. S uvedenými závermi sa stotožnil aj Generálny prokurátor Slovenskej republiky, ktorý v obdobnej veci podal mimoriadne dovolanie a žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Poukázal tiež na záver uznesenie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3MCdo/11/2010 zo dňa 26.09.2011. Zároveň uviedol, že zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere v ust. § 93b ods. 1 zakotvoval povinnosť bánk ponúknuť svojím klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov (teda i zo zmlúv o úvere) budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa zákona o rozhodcovskom konaní. Dodal, že text rozhodcovskej doložky neobsahoval žiadnu alternatívu k rozhodcovskému konaniu v súlade so zákonnou definíciou rozhodcovskej zmluvy v § 3 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z. i s ustálenou praxou v odbore. Rozhodcovská doložka bola naformulovaná a dojednaná na základe splnenia zákonnej povinnosti banky a ako taká nemôže predstavovať neprijateľnú podmienku, preto navrhol, aby príslušný súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zmenil tak, že žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyhovie, alternatívne, aby príslušný súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny

právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil, preto odvolací súd sa v danej právnej veci v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, preto sa v odôvodnení rozhodnutia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia podľa § 219 ods. 2 OSP.

Spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v ust. § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je najmä tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny.

Rovnako ako súd prvého stupňa aj odvolací súd posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy a s poukazom na ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere) tým za absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednaní je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť.

K námietke oprávneného, že právna predchodkyňa oprávneného Poštová banka, a.s. v danom prípade predmetnou rozhodcovskou doložkou len plnila zákonnú povinnosť ustanovenú v § 93b ods. 1 zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „Zákon o bankách“), je potrebné uviesť, že doslovné znenie predmetného ustanovenia uvádza, že: „Banky a pobočky zahraničných bánk sú povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona“. Osobitným zákonom sa tu v zmysle poznámky pod čiarou 88k rozumie § 67 ods. 1 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o doplnení a zmene niektorých zákonov. V zmysle § 67 ods. 1 zákona č. 510/2002 Z. z. sú banky a pobočky zahraničných bánk povinné spoločne alebo prostredníctvom svojho záujmového združenia zriadiť stály rozhodcovský súd podľa osobitného zákona so sídlom v Bratislave; štatútom tohto stáleho rozhodcovského súdu sa môžu zriadiť aj jeho pobočky. Podľa § 67 ods. 2 zákona č. 510/2002 Z. z. stály rozhodcovský súd podľa odseku 1 je príslušný rozhodovať predovšetkým spory z platobného styku, ktoré vznikli medzi a) vykonávacími inštitúciami a ich klientmi pri vykonávaní prevodov, b) vydavateľmi elektronických platobných prostriedkov a oprávnenými držiteľmi elektronických platobných prostriedkov pri vydávaní a používaní elektronických platobných prostriedkov. Citované zákonné ustanovenia mali viesť právnu predchodkyňu oprávneného (Poštovú banku, a.s.) k tomu, aby klientovi (povinnému) ponúkla neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné spory zo zmluvy o úvere budú rozhodované: a) v rozhodcovskom konaní, b) pred stálym rozhodcovským súdom, c) zriadeným bankami spoločne alebo prostredníctvom ich záujmového združenia. V preskúmvanej veci spis nenasvedčuje tomu, že právna predchodkyňa oprávneného takto postupovala. Zo spisu nevyplýva, že by sa rozhodcovská doložka, ktorá bola v danom prípade uzavretá, týkala rozhodcovského konania pred takým rozhodcovským súdom, ktorý vykazuje vyššie uvedené znaky. Predmetné zmluvné dojednanie sa podľa všetkého netýka stáleho rozhodcovského súdu zriadeného bankami alebo ich záujmovým združením, ale iného stáleho rozhodcovského súdu, ktorý bol ustanovený odlišným subjektom. V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/6/2013 zo dňa 14. mája 2013.

Naviac odvolací súd zastáva názor, že rozhodcovská doložka obsiahnutá vo Všeobecných obchodných podmienkach účinných od 01.01.2009 nebola platná ani z dôvodu, že nebola zachovaná jej písomná forma, pretože rozhodcovská doložka nebola obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami.

Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

Z uvedených podstatných dôvodov námietky oprávneného uvedené v odvolaní, považoval za neopodstatnené. Súd prvého stupňa ako exekučný súd správne v štádiu posudzovania rozporu žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie oprávneného a exekučného titulu so zákonom celú žiadosť súdneho exekútora zamietol, pretože exekučný titul, na základe ktorého žiadal súdny exekútor exekúciu vykonať vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú doložku) ani nemal byť vydaný, nakoľko rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania.

Na základe vyššie uvedeného, odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil. V ostatných dôvodoch poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa ako na svoje vlastné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.